

վիճակի մը մէջ մնալ ասկէ ետքը: Եւ որովհետեւ ես բոլորովին այլ կարծիք ունիմ Վարուժանի մասին, այդ պատճառով չեմ կրնար անոր *Հեթանոս երգերը* իր վերջին խօսքը, հետեւաբար թերութիւններէ զերծ նկատել:

Ա. Վարուժանի *լեզու*ին մէջ դուք կհանդիպիք շարք մը անգործածական բառերու, որոնք ըստ ինքեան ո՛չ նորութիւն մը կը բերեն եւ ոչ ալ գեղարուեստական առանձին արժէք մը ունին: Ունի շատ մը գրաբարի յատուկ դարձուածքներ ու ձեւեր: Եթէ ասոնց վրայ աւելցնէ՛ք նաեւ նախադասութեան մասերու անսովոր դասավորումն ու չափէն աւելի շրջումները, այն ժամանակ կ'ունենաք ձեր առջեւ լեզու մը, որ ծանր է եւ դժուարահասկանալի նոյն իսկ երկրորդական վարժարանի մը վերջին կարգերուն, մինչեւ անգամ երկրորդական կրթութեան տէր անձերու: Երբ քերթուած մը կարդալու ատեն ընթերցողը ստիպուած է խորհիլ բառերու եւ անոնց փոխարարութեան վրայ, այդ պարագային անոր համար ամբողջովին կը կորսուի քերթուածին գեղարուեստական հաճոյքն ու վայելումը: Բաւական է երկու տասնեակի չափ բառեր հանել Վարուժանի բառագիրքէն, վերջացնել գրաբարաբանութիւնը, բառերու դասաւորման վրայ քիչ մը աւելի ինչնա՞ք տանիլ, եւ ահա կ'ստացուի աւելի կանոնաւոր եւ միանգամայն պարզ լեզու մը: Ասով չի պահանջուիր հարկաւ ո՛չ լեզուի ժողովրդականացում ու ոչ ալ աղքատացում: Գեղարուեստական երկի լեզուն պիտի ունենայ իւրայատուկ վսեմութիւնն ու գեղեցկութիւնը, բայց այս յատկութիւնները պիտի փնտռուին ո՛չ թէ սերեւեթանքի, այլ պարզութեան մէջ:

Բ. Լեզուի չափ կարեւոր տեղ կը բռնեն բանաստեղծութեան մէջ *պատկերները*: Ասոնք երեւակայուած ու արտայայտուած պէտք է ըլլան այնպիսի ձեւով մը որ ընթերցողը անմիջապէս կարենայ իր աչքին առջեւ պատկերացնել եւ եթէ նկարելու քիչ մը շնորհք ունի, կարենայ վրձինը առնել ու նկարել: Այս տեսակէտէն դատելով՝ Վարուժան ունի շարք մը դժուարըմբռնելի եւ նոյնիսկ